

*Ministerstvo životného prostredia
Slovenskej republiky*

***SPRÁVA O STAVE
ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY
V ROKU 2004***

*Slovenská agentúra
životného prostredia*

ZOZNAM VYBRANÝCH POUŽITÝCH SKRATIEK A TEXTY K OBRÁZKOM

● ZOZNAM VYBRANÝCH POUŽITÝCH SKRATIEK

BSC	- Bohumické spracovateľské centrum	HZ	- Historická zeleň (pamiatkovo chránené parky)
BSK	- Biochemická spotreba kyselika - päťdňová	CHKO	- Chránená krajinná oblasť
BÚ SAV	- Botanický ústav Slovenskej akadémie vied	CHA	- Chránený areál
CFCs	- Chlorofluorokarbóny	ChSK	- Chemická spotreba kyselika
CITES	- Dohovor o medzinárodnom obchode s ohrozenými druhmi voľne žijúcich živočíchov a rastlín (Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora)	CHÚ	- Chránené územie
COPERT	- metóda pre výpočet emisií odporúčaná pre účastníkov Ženevského dohovoru	IARC	- Medzinárodná agentúra pre výskum rakoviny (International Agency For Research of Cancer)
COPK	- Centrum ochrany prírody a krajiny	IH	- Imisná hodnota/limit
CZO	- Centrum zneškodnenia odpadov	INES	- Medzinárodná stupnica pre hodnotenie udalostí na jadrových zariadeniach
ČOV	- Čistiareň odpadových vôd	INSPIRE	- Infraštruktúra priestorových informácií v Európe (Infrastructure for Spatial Information in Europe)
DDT	- 2,2 bis (p-metoxifyfeni) - 1,1,1-trichlóretán	IPKZ	- Integrovaná prevencia a kontrola znečistenia
DPZ	- Diaľkový prieskum Zeme	IS	- Informačný systém
D.U.	- Dobsonove jednotky	ISM	- Informačný systém monitoringu
E	- Kriticky ohrozené druhy rastlín	ISOŽP	- Medzinárodná organizácia pre normalizáciu
EBO	- Elektrárne Jaslovské Bohunice	ISPA	- Nástroj predštrukturálnej politiky v predvstupovom období
Ed	- Endemické druhy rastlín	ISÚ	- Informačný systém o území
EC	- Európska komisia	ISŽP	- Informačný systém životného prostredia
EDETA	- Kyselina etyléndiamintetraoctová	IUCN	- Medzinárodná únia pre ochranu prírody (International Union for Conservation of Nature)
EEC	- Európske hospodárske spoločenstvo	JE	- Jadrová elektrárň
EHS	- Európske hospodárske spoločenstvo	KCM	- Koordinovaný cieľový monitoring
EGS	- Environmentálna grantová schéma	KO	- Komunálny odpad
EIA	- Posudzovanie vplyvov na životné prostredie	KP	- Kultúrna pamiatka
EIONET	- Európska environmentálna informačná a pozorovacia sieť	KURS	- Koncepcia územného rozvoja Slovenska
EK	- Európska komisia	LAN	- Lokálne počítačové siete
EMEP	- European Monitoring and Evaluation Programme - Program pre monitorovanie a hodnotenie diaľkového prenosu znečistenia ovzdušia v Európe	LPF	- Lesný pôdny fond
EMO	- Elektrárne Mochovce	LŠV	- Látky škodiace vodám
EMS	- Systémy environmentálneho manažérstva	LTO	- Landing Take Off Cycle-exhalačný cyklus
EMVO	- Environmentálna mimovládna organizácia	LVÚ	- Lesnícky výskumný ústav
ENO	- Elektrárne Nováky	MAAE	- Medzinárodná agentúra pre atómovú energiu
EOAR	- Ekvivalentná objemová aktivita radónu	MDA	- Minimálna detekovateľná aktivita
ES	- Európske spoločenstvo	MDPaT SR	- Ministerstvo dopravy, pošt a telekomunikácií Slovenskej republiky
EÚ	- Európska únia	MF SR	- Ministerstvo financií Slovenskej republiky
ETP	- Environmentálny tréningový projekt (Environmental Training Project)	MHD	- Mestská hromadná doprava
EVO	- Elektrárne Vojany	MH SR	- Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky
EVV	- Environmentálne vhodný výrobok	MCH ČOV	- Mechanicko-chemická čistiareň odpadových vôd
Ex	- Vyhnuté druhy rastlín	MCHB ČOV	- Mechanicko-chemicko-biologická čistiareň odpadových vôd
FM	- Finančné memorandum	MCHÚ	- Maloplošné chránené územie
GEF	- Globálna environmentálna podpora	MK SR	- Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky
GIS	- Geografický informačný systém	MLZ	- Monitoring lovných zvier a rýb
HBÚ	- Hexachlórbenzén	MO SR	- Ministerstvo obrany Slovenskej republiky
HCB	- Hexachlórbenzén	MOV	- Mimoriadne zhoršenie alebo ohrozenie kvality
HDP	- Hrubý domáci produkt	MP SR	- Ministerstvo pôdohospodárstva Slovenskej republiky
		MPSVaR SR	- Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky
		MPR	- Mestská pamiatková rezervácia

ZOZNAM VYBRANÝCH POUŽITÝCH SKRATIEK A TEXTY K OBRÁZKOM

MPZ	- Mestská pamiatková zóna	SAŽP CEI	- Slovenská agentúra životného prostredia Centrum environmentalistiky a informatiky
MSK	- Monitoring spotrebného koša	SAŽP COHEM	- Slovenská agentúra životného prostredia Centrum odpadového hospodárstva a environmentálneho manažerstva
MsÚ	- Mestský úrad	SBS	- Slovenská botanická spoločnosť
MS SR	- Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky	SD	- Svetové dedičstvo
MŠ SR	- Ministerstvo školstva Slovenskej republiky	SE	- Slovenské elektrárne
MÚSES	- Miestny územný systém ekologickej stability	SEZ	- Slovenské energetické závody
MV SR	- Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky	SeVaK	- Severoslovenské vodárne a kanalizácie
MZ SR	- Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky	SH	- Spoločenská hodnota
MŽP SR	- Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky	SHMÚ	- Slovenský hydrometeorologický ústav
NEAP	- Národný environmentálny akčný program	SIŽP	- Slovenská inšpekcia životného prostredia
NEHAP	- Národný environmentálny akčný plán zdravia a životného prostredia	SKQS	- Slovenská certifikačná spoločnosť
NEIS	- Národný emisný inventarizačný systém	SNR	- Slovenská národná rada
NEL	- Nepolárne extrahovateľné látky	SPP	- Slovenský plynárenský priemysel
NKP	- Národná kultúrna pamiatka	SR	- Slovenská republika
NL	- Nerozpuštené látky	SRZ	- Slovenský rybársky zväz
NMVOCS	- Nemetánové prchavé organické zlúčeniny	SSE	- Stredoslovenské elektrárne
NP	- Národný park	STN	- Slovenská technická norma
NPEHOV	- Národný program environmentálneho hodnotenia a označovania výrobkov	SÚRMS	- Slovenské ústredie radiačnej monitorovacej siete
NPKC	- Národné pamiatkové a krajinné centrum	StVaK	- Stredoslovenské vodárne a kanalizácie
NPP	- Národná prírodná pamiatka	SV	- Skupinový vodovod
NPPA	- Národným programom pre prípravu acquis	ŠFK	- Štátny fond kultúry
NPR	- Národná prírodná rezervácia	ŠFZL	- Štátny fond životného prostredia
NR SR	- Národná rada Slovenskej republiky	ŠFOZPPF	- Štátny fond ochrany a zveladovania poľnohospodárskeho pôdneho fondu
O	- Ostatný odpad	ŠOP SR	- Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky
ObÚŽP	- Obvodný úrad životného prostredia	ŠR SR	- Štátny rozpočet Slovenskej republiky
OcÚ	- Obecný úrad	ŠÚ SR	- Štatistický úrad Slovenskej republiky
ODP	- Potenciál poškodzujúci ozón	ŠZÚ	- Štátny zdravotný ústav
OECD	- Organizácia pre ekonomickú spoluprácu a rozvoj	TANAP	- Tatranský národný park
OH	- Odpadové hospodárstvo	TMP	- Trvalá monitorovacia plocha
OKEČ	- Odvetvová klasifikácia ekonomických činností	TNK	- Technická normalizačná komisia
OOPaK	- Odbor ochrany prírody a krajiny	TOP	- Tabor ochrancov prírody
OP	- Ochranné pásmo	TOR	- Terms of Reference
OPM	- Operatívna porada ministra	TSP	- Celkový polietavý prach (Total Suspended Particles)
ORO	- Osobitný režim ochrany	TTP	- Trvalé trávne porasty
OSN	- Organizácia spojených národov	TU	- Technická univerzita
OÚ	- Okresný úrad	TZL	- Tuhé znečisťujúce látky
OÚŽP	- Okresný úrad životného prostredia	ÚGKK SR	- Úrad geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky
OV	- Odpadová voda	UHB	- Umelé hniezdne bunky
PBaH, o.z.	- Povodie Bodrogu a Hornádu, odštepny závod	UHP	- Umelé hniezdne podložky
PCB	- Polychlórované bifenyly	ÚJD SR	- Úrad jadrového dozoru Slovenskej republiky
PCT	- Polychlórované terfenyly	ÚKSÚP	- Ústredný kontrolný a skúšobný ústav poľnohospodársky
PD	- Poľnohospodárske družstvo	UMB	- Univerzita Mateja Bela
PDE	- Prikon dávkového ekvivalentu	UNCED	- Konferencia OSN o životnom prostredí a rozvoji (United Nations Conference on Environment and Development)
PEZ	- Prvotné energetické zdroje	UNDP	- Rozvojový program OSN
PFCs	- Perfluorkarbyony	UNEP	- Program pre životné prostredie
PHO	- Pásmo hygienickej ochrany	ÚPD SÚ	- Územnoplánovacia dokumentácia sídelného útvaru
PIENAP	- Pieninský národný park	ÚPKM	- Ústav preventívnej a klinickej medicíny
PO	- Priemyselné odpady	ÚPN VÚC	- Územný plán veľkých územných celkov
POD	- Program obnovy dediny	ÚSES	- Územný systém ekologickej stability
PP	- Prírodná pamiatka	VaK	- Vodárne a kanalizácie
PPF	- Poľnohospodársky pôdny fond	VD	- Vodné dielo
PPKP	- Plošný prieskum kontaminácie pôd	VH akcie	- Vodohospodárske akcie
PR	- Pamiatková rezervácia	Vm	- Veľmi zraniteľné druhy rastlín
PRLA	- Pamiatková rezervácia ľudovej architektúry	VN	- Vodná nádrž
PRTR	- Register uvoľňovania a prenosu znečisťujúcich chemických látok (Pollutant Release and Transfer Register)	VOC	- Prchavé organické látky
PÚ	- Pamiatkový ústav	VÚC	- Veľký územný celok
PZ	- Pamiatková zóna	VÚD	- Výskumný ústav dopravný
Qma	- Dlhodobý priemerný mesačný prietok	VÚP	- Výskumný ústav potravinársky
RAO	- Rádioaktívny odpad	VÚPOP	- Výskumný ústav pôdozvedectva a ochrany pôdy
RAS	- Rozpuštené látky žihané	VÚVH	- Výskumný ústav vodného hospodárstva
REZZO	- Register emisií a zdrojov znečisťovania ovzdušia	VVaK	- Východoslovenské vodárne a kanalizácie
RE	- Rada Európy	WENRA	- Štátne dozory jadrovej bezpečnosti krajín západnej Európy
RISO	- Regionálny informačný systém o odpadoch	Zb.	- Zbierka zákonov (do roku 1993)
RL	- Rozpuštené látky	Zz.	- Zbierka zákonov (od roku 1993)
RN	- Rozpočtové náklady	ZSE	- Západoslovenské elektrárne
ROS	- Regionálne osvetové stredisko	ZsVaK	- Západoslovenské vodárne a kanalizácie
RS	- Rehabilitačná stanica	ZZL	- Základné znečisťujúce látky
RSTO	- Riadená skládka tuhých odpadov	ŽP	- Životné prostredie
RÚ RAO	- Republikové úložisko rádioaktívnych odpadov	ŽPNet	- Neverejná rozľahlá dátová sieť
RÚSES	- Regionálny územný systém ekologickej stability		
SAV	- Slovenská akadémia vied		
SAŽP	- Slovenská agentúra životného prostredia		

● TEXTY K OBRÁZKOM

Strana

Obálka	<ul style="list-style-type: none"> • Sokol rároh (<i>Facto cherrug</i>) - SH 100000 Sk • Podobenstvo: Nový most v Bratislave a Markušovský skalný hriab • Lalia cibul'konosná (<i>Lilium bulbiferum</i>) - SH 800 Sk 	114	<ul style="list-style-type: none"> • Dolnopovažská zaťažená oblasť - Sereď • Odstraňovanie "následkov príčin" v TANAP • Drevo z tatranských lesov po veternej kalamite 19. novembra 2004
1	<ul style="list-style-type: none"> • Sidlo prezidenta SR - Grassalkovichov palác • Kriváň (2494 m n.m.) v TANAP 	126	<ul style="list-style-type: none"> • Kameňolom v Gombaseku pred bránou do NP Slovenský kras • Akú máte spotrebu elektriny ? • Bez chemickej ochrany
2	<ul style="list-style-type: none"> • NPP Harmanecká jaskyňa 	128	<ul style="list-style-type: none"> • Čadičová stolová hora: Belinský vrch - Monosa v CHKO Cerová vrchovina
4	<ul style="list-style-type: none"> • Na severe SR (PRLA Ždiar pod NPR Belianske Tatry - biocentrum biosférického významu) • Na juhu SR (Areál NPP Domica v NP Slovenský kras rozšírený aj hosťami z Maďarska a Česka pri príležitosti 10. výročia zápisu jaskýň Slovenského krasu do Zoznamu svetového dedičstva) 	134	<ul style="list-style-type: none"> • Prežil 19. november 2004 (v TANAP) • Svetové dedičstvo - PRLA Vlkolínec oživa • Environmentálna osвета počas Envirojari 2004 v okrese Lučenec
5	<ul style="list-style-type: none"> • Environmentálny monitoring v NPP Dobšinská ľadová jaskyňa 	141	<ul style="list-style-type: none"> • JE Mochovce - radiačná ochrana prvoradá
6	<ul style="list-style-type: none"> • Tretia správa OSN (UNEP) o stave životného prostredia sveta 	141	<ul style="list-style-type: none"> • Gigant - JE Mochovce
7	<ul style="list-style-type: none"> • CHKO Ponitrie na mieste podnetu jej vzniku (Žirany-Žibrica) 	141	<ul style="list-style-type: none"> • 11. medzinárodná výstava Ekotechnika v Bratislave za účasti rezortu ŽP
10	<ul style="list-style-type: none"> • Podpolianske mračná nad Detvou 	150	<ul style="list-style-type: none"> • Ostané vrchol Devinskej Kobyly v CHKO Malé Karpaty neprístupný?
16	<ul style="list-style-type: none"> • Čím kúrim v našich obciach ? (Závadka nad Hronom) 	151	<ul style="list-style-type: none"> • Biomasa z tatranských lesov až do Podtatranském kotline • Čo s takýmto odpadom (z Niklovej huty v Sereďi)?
22	<ul style="list-style-type: none"> • Na Malom Dunaji 	157	<ul style="list-style-type: none"> • Povodeň na Východoslovenskej nížine • TANAP pod Gerlachom rok po ...
23	<ul style="list-style-type: none"> • Štitovec jarný (<i>Lepidurus apus</i>) - "živá skamenelina" z triasu v našich vodách 	167	<ul style="list-style-type: none"> • Detská ZOO v Bojniciach vybudovaná • MŽP SR rozšírilo v roku 2004 CHKO Latorica. • Bez Sochy slobody by to nebolo ono (Vrútky)
26	<ul style="list-style-type: none"> • Budova SVP š. p. v Banskej Štiavnici • Vodný ekosystém na kresbe osemročnej R. Štoderovej (Zelený svet) 	170	<ul style="list-style-type: none"> • SEVESO II. a civilná ochrana • GMO na tanieri alebo na pranieri? • Kupte tovar s označením EVV
34	<ul style="list-style-type: none"> • Výtvor podzemných vôd - Prepoštská jaskyňa 	175	<ul style="list-style-type: none"> • Odovzdávanie Osvedčenia o registrácii v EMAS pre MESSER Slovnaft, s. r. o.
37	<ul style="list-style-type: none"> • Po osadení prvej informačnej tabule Ramsarskej lokality Tisa 	179	<ul style="list-style-type: none"> • Otvorenie nového vstupného areálu NPP Harmanecká jaskyňa • Pútavá výstava BROZ o Dunajských lužných lesoch v átriu MŽP SR
41	<ul style="list-style-type: none"> • NPR/ÚEV Zelenka v CHKO Záhorie 	183	<ul style="list-style-type: none"> • Zelený svet detí počas Envirofilmu v Banskej Bystrici • Ceny Envirofilmu pripravené na odovzdanie laureátom
48	<ul style="list-style-type: none"> • CHKO Latorica aktualizovaná v roku 2004 • Vodný ekosystém - plod leknicie žltej (<i>Nuphar luteum</i>) 	184	<ul style="list-style-type: none"> • Enviromagazín sa pripravuje na X. ročník • Oslávenie vstupu SR do EÚ rezortom ŽP v Banskej Štiavnici • Sme členmi EÚ (Enviromagazín č. 2/2004)
49	<ul style="list-style-type: none"> • Deň baníkov, geológov, hutníkov a naftárov v Banskej Štiavnici 	186	<ul style="list-style-type: none"> • Štátny tajomník MŽP SR Ing. P. Stanko pri vyhlásení Tisy za Ramsarskú lokalitu • Environmentálne údaje zo štátov OECD zverejnené
53	<ul style="list-style-type: none"> • Azurit zo Španej Doliny - Piesky • Odovzdávanie ocenení geológom ministrom životného prostredia 	196	<ul style="list-style-type: none"> • A predsa sa točí ... Riešenie globálnych environmentálnych problémov si vyžaduje globálnu medzinárodnú spoluprácu • Tisa: 1411 lokalita v Zozname medzinárodné významných mokradí (trinásť v SR)
61	<ul style="list-style-type: none"> • Banický skanzen Slovenského banického múzea • Bartolomej šacht v CHKO Štiavnické vrchy 	200	<ul style="list-style-type: none"> • Reminiscencie: Budova MŽP SR v roku 1913 • SD (NKP Spišský hrad a PZ Spišské Podhradie) na rytine Rohrbocka zo začiatku 19.storočia
62	<ul style="list-style-type: none"> • NPP Ochtinská aragonitová jaskyňa - svetové dedičstvo • Velikán v poľnohospodárskej krajine Lučenskej kotliny • Pokračujúce holoruby na Záhorí 	201	<ul style="list-style-type: none"> • Život pre všetkých (nosorožek obyčajný/<i>Oryctes nasicornis</i>) • Navštívte sprístupnené jaskyne na Slovensku • Nezapadnite na ENVIROJAR 2006
63	<ul style="list-style-type: none"> • Vojenské využitie pôdneho fondu na Záhorí aj v 21. storočí 	202	
67	<ul style="list-style-type: none"> • Erózia aj na antropogénnom reliéfe 	203	
69	<ul style="list-style-type: none"> • Nepotrebné využitie pôdneho fondu na vrchole Devinskej Kobyly 	204	
70	<ul style="list-style-type: none"> • Zaplavená poľnohospodárska pôda na Východoslovenskej nížine 	204	
71	<ul style="list-style-type: none"> • Kotvica plávajúca (<i>Trapa natans</i>) a salvinia plávajúca (<i>Salvinia natans</i>) v CHKO Latorica 	205	
74	<ul style="list-style-type: none"> • Krásavec bukových pralesov - fuzáč alpský (<i>Rosalia alpina</i>) 	208	
76	<ul style="list-style-type: none"> • Ohryz bobra vodného (<i>Castor fiber</i>) v NPR Ostrovné lúčky 	213	
77	<ul style="list-style-type: none"> • TANAP: Nová Polianka po veternej kalamite 	216	
80	<ul style="list-style-type: none"> • Jazero v Trebišovskom parku 	218	
84	<ul style="list-style-type: none"> • Životodarná žiara nad Západnými Tatrami - dokedy? 	220	
87	<ul style="list-style-type: none"> • Koncentrácie prízemného ozónu poškodzujú aj rastliny 	222	
88	<ul style="list-style-type: none"> • Najkvalitnejšie ovzdušie v Ružomberku bude asi v PRLA Vlkolínec • Osamelosť vo Zvolenskej kotline 	223	
89	<ul style="list-style-type: none"> • Jazierko v Bojniciach 	224	
91	<ul style="list-style-type: none"> • Kúpanie v Tise 	225	
93	<ul style="list-style-type: none"> • TANAP tesne po 19. novembri 2004 	226	
96	<ul style="list-style-type: none"> • Sýrovec žltý (<i>Laetiporus sulphureus</i>) - drevokazná huba v CHKO Dunajské luhy 	227	
100	<ul style="list-style-type: none"> • Mrázekit z Lubietovej 	228	
101	<ul style="list-style-type: none"> • PRLA Vlkolínec - prvá lokalita svetového dedičstva SR (1993) • Upravený vstup do NKP Filákovský hrad 	229	
104	<ul style="list-style-type: none"> • MPR Spišská Kapitula na rytine od Rohrbocka zo začiatku 19. storočia • Obnova NKP v Banskej Bystrici a Banskej Belej 	239	
105	<ul style="list-style-type: none"> • Svetové prírodné dedičstvo od roku 1995 - NPP Gombasecká jaskyňa • Svetové dedičstvo Bardejov na pamätnej minci z roku 2004 	241	
106	<ul style="list-style-type: none"> • Mestský úrad v Ružomberku 	242	
107	<ul style="list-style-type: none"> • Korvínova lipa v Bojniciach: asi najstarší vysadený strom na Slovensku 	244	
109	<ul style="list-style-type: none"> • Nová "Zbrojnica" v Haliči 		
110	<ul style="list-style-type: none"> • Program obnovy dediny pokračoval aj v roku 2004 		
111	<ul style="list-style-type: none"> • Hrušov - dedina známa na celom Slovensku i v zahraničí 		
112	<ul style="list-style-type: none"> • Vynovené námestie v Kráľovskom Chlmcí 		
113	<ul style="list-style-type: none"> • Objavované Potisie 		

Obálka vzadu

OBSAH

Strana

PREDSLOV	3
KOMPLEXNÝ ENVIRONMENTÁLNY MONITOROVACÍ A INFORMAČNÝ SYSTÉM	5
ENVIRONMENTÁLNY MONITOROVACÍ SYSTÉM	5
ENVIRONMENTÁLNY INFORMAČNÝ SYSTÉM	6
Komunikačný systém Rezortného informačného systému RIS-u (ZPNet)	6
Metainformačný systém Informačného systému životného prostredia SR	6
Informačný systém monitoringu (ISM)	6
Informačný systém o území (ISÚ)	7
Informačný systém úradov životného prostredia (ISÚŽP)	8
Informačný systém životného prostredia (ISŽP)	8
ZLOŽKY ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA A ICH OCHRANA	9
OVZDUŠIE	9
Emisná situácia	9
Imisná situácia	16
VODA	22
Ochrana vôd	22
Vodné zdroje a vodný fond	22
Povrchové vody	23
Podzemné vody	33
Odpadové vody	42
Vodovody, kanalizácie a čistiarne odpadových vôd	43
Pitná voda	46
HORNINY	49
Geologické faktory životného prostredia	49
Geotermálna energia	52
Registre geologickej preskúmanosti	53
Staré banské diela	53
Prieskumné územia	53
Bilancia zásob ložísk SR	54
Geologické úlohy financované zo štátneho rozpočtu	58
PÓDA	62
Bilancia plôch	62
Základné vlastnosti pôd	63
Degradácia pôdy	65
Ochrana pôdy	69
Aplikácia čistiarenskeho kalu a dnových sedimentov do pôdy	70
RASTLINSTVO A ŽIVOČÍŠTVO	71
Realizácia Národnej stratégie ochrany biodiverzity na Slovensku	71
Rastlinstvo	71
Živočíšstvo	73
HLAVNÉ KUMULATÍVNE ENVIRONMENTÁLNE PROBLÉMY	77
KLIMATICKÉ ZMENY	77
Príčiny a dôsledky klimatických zmien	77
Medzinárodné záväzky v oblasti klimatických zmien	78
Bilancia emisií skleníkových plynov	78
ACIDIFIKÁCIA	80
Acidifikácia ovzdušia	80
Kyslosť atmosférických zrážok	82
Acidifikácia povrchových vôd	82
Acidifikácia pôd	83
OHROZENIE OZÓNOVEJ VRSTVY ZEME	84
Príčiny a dôsledky porušenia ozónovej vrstvy Zeme	84
Medzinárodné záväzky v ochrane ozónovej vrstvy	84
Bilancia spotreby kontrolovaných látok	85
Stav ozónovej vrstvy Zeme nad územím SR	86
PRÍZEMNÝ OZÓN ZEME	87
EUTROFIZÁCIA	89

OCHRANA PRÍRODY A TVORBA KRAJINY	93
PRÍRODNÉ DEDIČSTVO A JEHO OCHRANA	93
Chránené územia	93
Chránené stromy	100
Chránené nerasty a chránené skameneliny	100
PAMIATKOVÝ FOND A JEHO OCHRANA	101
Pamiatkový fond	101
Obnova národných kultúrnych pamiatok	104
PODIEL SR NA SVETOVOM DEDIČSTVE	105
Lokality zapísané do Zoznamu svetového dedičstva	105
Lokality navrhované na zápis do Zoznamu svetového dedičstva	106
PRIESTOROVÉ USPORIADANIE A FUNKČNÉ VYUŽÍVANIE ÚZEMIA	107
Osídlenie a demografický vývoj	107
Vývojové trendy v štruktúre plôch	108
Zeleň v sídlach	108
Územné plánovanie a stavebný poriadok	109
Program obnovy dediny	110
ENVIRONMENTÁLNA REGIONALIZÁCIA SR A ZAŤAŽENÉ OBLASTI	113
ENVIRONMENTÁLNA REGIONALIZÁCIA SLOVENSKA	113
ZAŤAŽENÉ OBLASTI	114
Bratislavská zaťažená oblasť	114
Dolnopovažská zaťažená oblasť	115
Pohronská zaťažená oblasť	117
Ponitrianska zaťažená oblasť	118
Jelšavsko-lubenickej zaťažená oblasť	120
Rudniansko-gelnickej zaťažená oblasť	121
Košicko-prešovská zaťažená oblasť	122
Zemplínska zaťažená oblasť	124
PRÍČINY A DÔSLEDKY STAVU ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA	126
VPLYVY HOSPODÁRSKÝCH ODVETVÍ NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	126
Vývoj ekonomiky v SR	126
Priemysel	128
Ťažba nerastných surovín	135
Energetika, teplárenstvo a plynárenstvo	137
Doprava	142
Poľnohospodárstvo	149
Lesné hospodárstvo	154
Rekreácia a cestovný ruch	160
ZDRAVIE OBYVATELSTVA	167
Stredná dĺžka života pri narodení	167
Chorobnosť a úmrtnosť	167
RIZIKOVÉ FAKTORY V ŽIVOTNOM PROSTREDÍ	170
FYZIKÁLNE RIZIKOVÉ FAKTORY	170
Radičná ochrana	170
Jadrové zariadenia na území SR	173
Hluk a vibrácie	178
CHEMICKÉ RIZIKOVÉ FAKTORY	179
Chemické látky	179
Cudzorodé látky v potravinovom reťazci	180
ODPADY A ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO	184
Východisková situácia	184
Bilancia vzniku odpadov	185
Nakladanie s odpadmi	187
Nakladanie s komunálnym odpadom	190
Obaly a odpady z obalov	194
Cezhraničná preprava - dovoz, vývoz a tranzit odpadov	194
HAVÁRIE A ŽIVELNÉ POHROMY	196
Havarijné zhoršenie kvality vôd	196
Havarijné zhoršenie kvality ovzdušia	198
Požiarovosť	198
Povodne	199
STAROSTLIVOSŤ O ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	201
ENVIRONMENTÁLNE PRÁVO	201
POSUDZOVANIE VPLYVOV NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	203
PREVENČIA ZÁVAŽNÝCH PRIEMYSELNÝCH HAVÁRIÍ	204
GENETICKÉ TECHNOLOGIE A GENETICKY MODIFIKOVANÉ ORGANIZMY	205
ENVIRONMENTÁLNE HODNOTENIE A OZNACOVANIE VÝROBKOV	208
ENVIRONMENTÁLNE MANAŽERSTVO A AUDIT	213
EKONOMIKA STAROSTLIVOSTI O ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	216
Štátny rozpočet a investičná politika	216
Dotácie na realizáciu environmentálnych programov	217
Ekonomické nástroje	217
Environmentálne príjmy a výdavky	219
VEDA, VÝSKUM A ENVIRONMENTÁLNA OSVETA	220
Veda a výskum	220
Environmentálna osвета	221
Sprístupňovanie environmentálnych informácií	223
MEDZINÁRODNÁ SPOLUPRÁCA	224
MEDZINÁRODNÉ ORGANIZÁCIE	224
Európska únia	224
OECD	227
WHO (Svetová zdravotnícka organizácia)	227
NATO	227
Višegrádska spolupráca (V4)	227
Dvojstranná spolupráca	228
PROGRAMY A PROJEKTY MEDZINÁRODNEJ SPOLUPRÁCE	229
Phare - Národný program	229
LIFE III - finančný nástroj pre životné prostredie	232
Prehľad ostatných projektov zahraničnej pomoci	234
ZOZNAM VYBRANÝCH POUŽITÝCH SKRATIEK A TEXTY K OBRÁZKOM	239
ZOZNAM VYBRANÝCH POUŽITÝCH SKRATIEK	239
TEXTY K OBRÁZKOM	241